

Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma

SISÄLLYS

JOHDANTO.....	3
ALUEEN YLEISKUVAUS	3
MYLLYKOSKEN HISTORIA LYHYESTI.....	4
KAAVATILANNE	5
ALUEEN NYKYTILANNE.....	6
Luonnonolot ja -arvot	6
<i>Kasvillisuus ja luontotyyppit</i>	<i>6</i>
<i>Pienvedet</i>	<i>7</i>
<i>Linnut</i>	<i>8</i>
<i>Lepakot</i>	<i>8</i>
<i>Vieraslajit.....</i>	<i>9</i>
Metsien hoito.....	10
Virkistyskäyttö	11
LUONNONSUOJELUALUEEN HOITO- JA KÄYTTÖSUUNNITELMA.....	17
Luonnonsuojelualueiden hoidon yleiset periaatteet	17
Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueen hoitoa ja käyttöä koskevat tavoitteet	17
Toimenpiteet	19
MUUT ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITELMAT	24
LÄHTEET.....	25
LIITE 1. LUONNONSUOJELUALUEEN RAUHOITUSMÄÄRÄYKSET	26

Kannen kuva: Myllykoski, 2025

Kartat ja kuvat © Nurmijärven kunta, ellei erikseen muuta mainita.

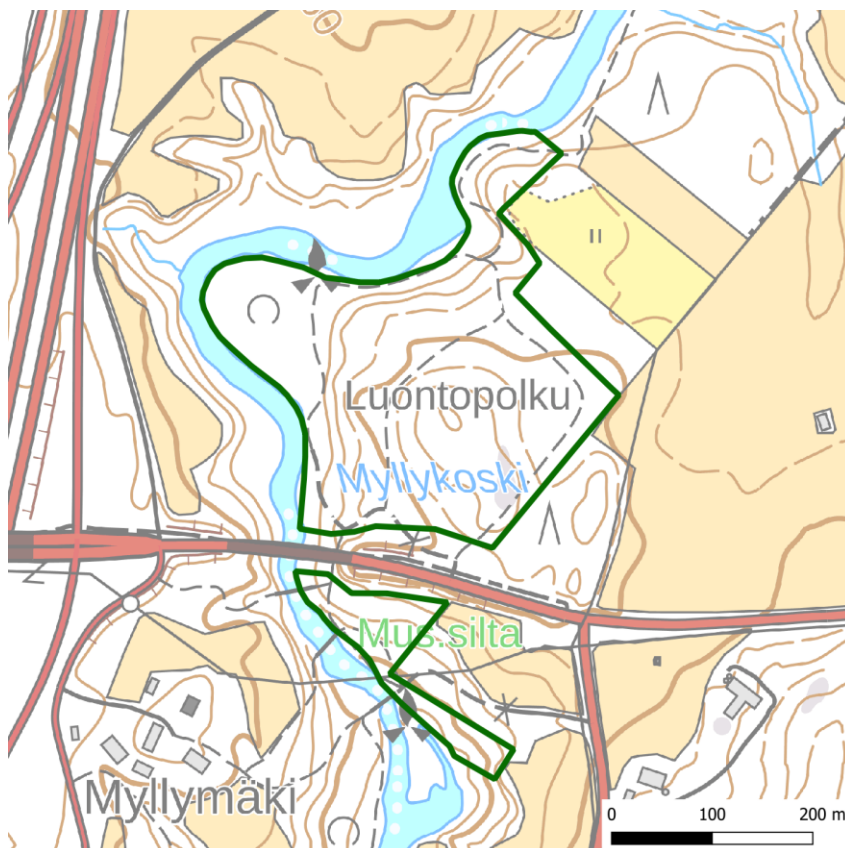

Johdanto

Tässä hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään hoito- ja käyttötoimia Nurmijärven kunnan omistuksessa olevalle Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueelle. Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualue on luonnoltaan monimuotoinen ja erityisiä luontoarvoja sisältävä kokonaisuus ja paikallisesti merkittävä virkistysalue. Hoito- ja käyttösuunnitelman avulla sovitetaan yhteen luonnonsuojelun, virkistyskäytön ja muun käytön tavoitteita. Hoito- ja käyttösuunnitelma on laadittu Nurmijärven kunnan toimesta, ja sen on hyväksynyt Lupa- ja valvontavirasto 2.7.2026.

Alueen yleiskuvaus

Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualue sijaitsee Vantaanjoen varrella Hämeenlinnanväylän Kirkonkylän liittymän välittömässä läheisyydessä, noin kolmen kilometrin päässä Nurmijärven Kirkonkylän keskustasta. Alue jakautuu Siippoontien molemmiin puoliin ja on saavutettavissa suoralla linja-autoyhteydellä Kirkonkylältä. Myllykoski on paikallisesti merkittävä virkistysalue. Alueelle on rakennettu noin 2 km pituinen luontopolku, Koskikara, jonka varrella on nuotiopaikkoja. Lisäksi alue on suosittu kalastuskohde.

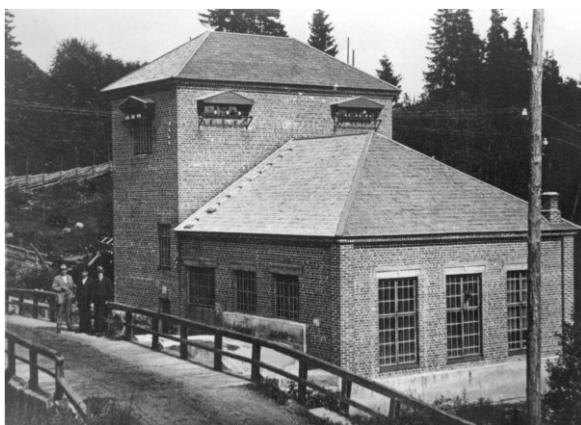

Kuva 1. Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueen sijainti.

Myllykosken historia lyhyesti

Myllykosken kuohut ovat mahdollistaneet monenlaista toimintaa jo useiden vuosisatojen ajan. Nimensä koski on saanut sen varrella harjoitetusta myllytoiminnasta. Myllykoski on ollut aikoinaan yksi parhaista myllypaikoista Nurmijärvellä. Kosken rannalla on ollut viimeistään 1580-luvulta alkaen sekä kirkonkyläläisten että palojokelaisten myllyt. Myllyt siirrettiin kylien keskusta vuonna 1920 valmistuneen voimalaitoksen tieltä (kuva 2).

Kuva 2. (vas.) Myllykosken sähkölaitos 1920-luvulla (Kuvaaja: Kalle Sairanen).

Kuva 3. (oik.) Tukkijätkiä Myllykoskella 1930-luvulla (Kuvaaja: OY Amatör Helsinki AB).

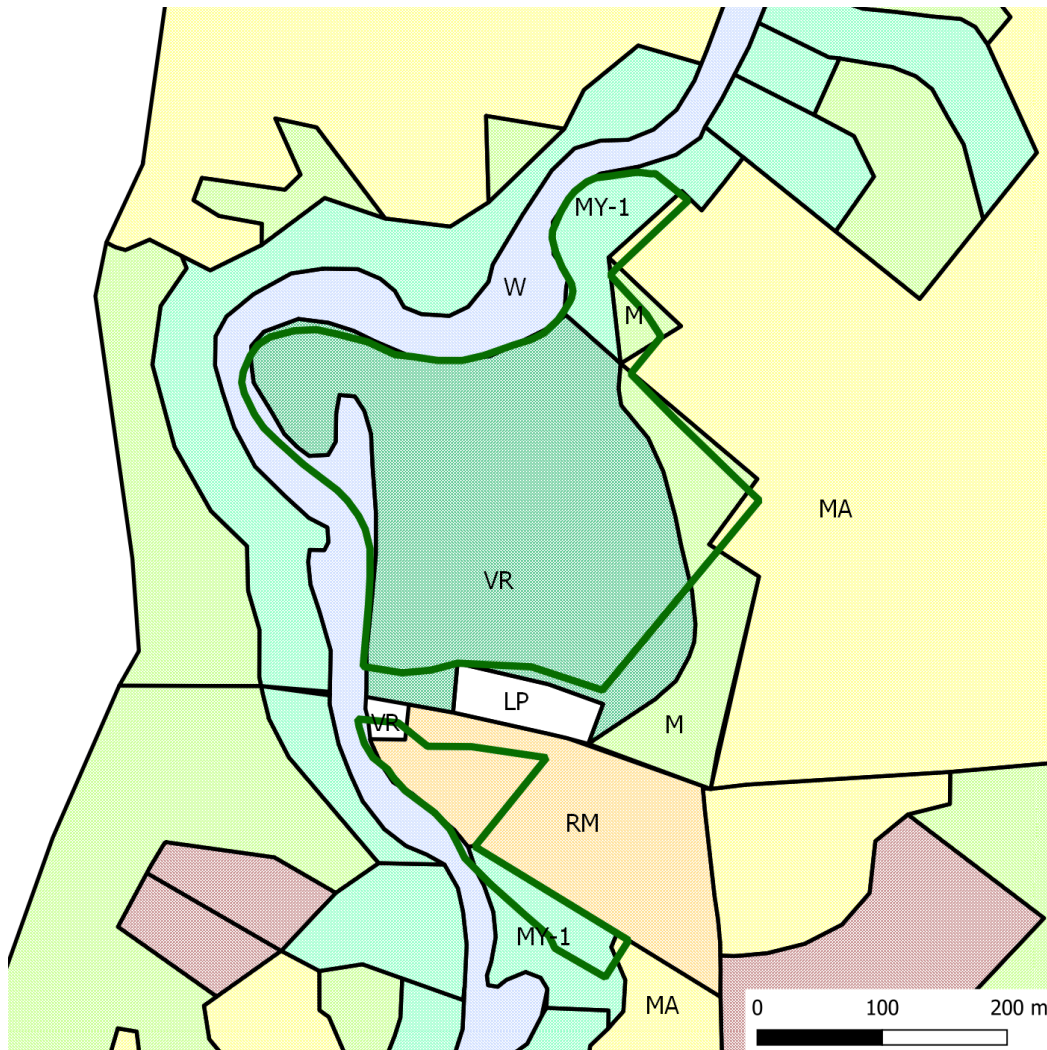
Myllytoiminnan lisäksi Vantaanjoki toimi tärkeänä tukinuittoväylänä 1700-luvulta lähtien (kuva 3). Puutavaraa kuljetettiin sekä Helsinkiin että joen varrella oleville sahoille.

Koskien kuohut ovat vetäneet ihmisiä puoleensa myös nauttimaan luonnon rauhasta ja sen antimista. 1800-luvun jälkipuoliskolla Myllykosken tienoot olivat yksi kirkonkylän säätyläistön retkipaikoista ja alue tunnettiin hyvänä ravustuspaikkana. Rapujen määrä Vantaanjoessa väheni kuitenkin 1900-luvulla ja 1930-luvulla rapuja saatiin enää Nukarin koskipaikoista. Kalaa Vantaanjoessa kuitenkin riitti 1900-luvun alussa ja Myllykoskelta löytyi useita hyviä onkipaikkoja. Myllykoski on vielä tänäkin päivänä suosittu kalastuspaikka.

Kaavatilanne

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Vantaanjoen osayleiskaava (KV 18.6.2003) (Kuva 4). Alueella voimassa olevia kaavamerkintöjä ja -määräyksiä ovat Retkeily- ja ulkoilualue (VR), Maa- ja metsätalousvaltainen alue (M), Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1), sekä Matkailupalvelujen alue (RM).

Kuva 4. Vantaanjoen osayleiskaavan aluevaraukset Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueella. Luonnonsuojelualueen rajaus vihreällä.

Alueen nykytilanne

Luonnonolot ja -arvot

Kasvillisuus ja luontotyytit

Myllykosken alueella on tehty kasvillisuusselvitys vuonna 2015, johon sisältyi arvokkaiden luontotyyppien ja kasviesiintymien inventointi (Enviro, 2015). Selvityksessä löydettiin useita vähintään paikallisesti arvokkaita luontotyyppejä (Kuva 5).

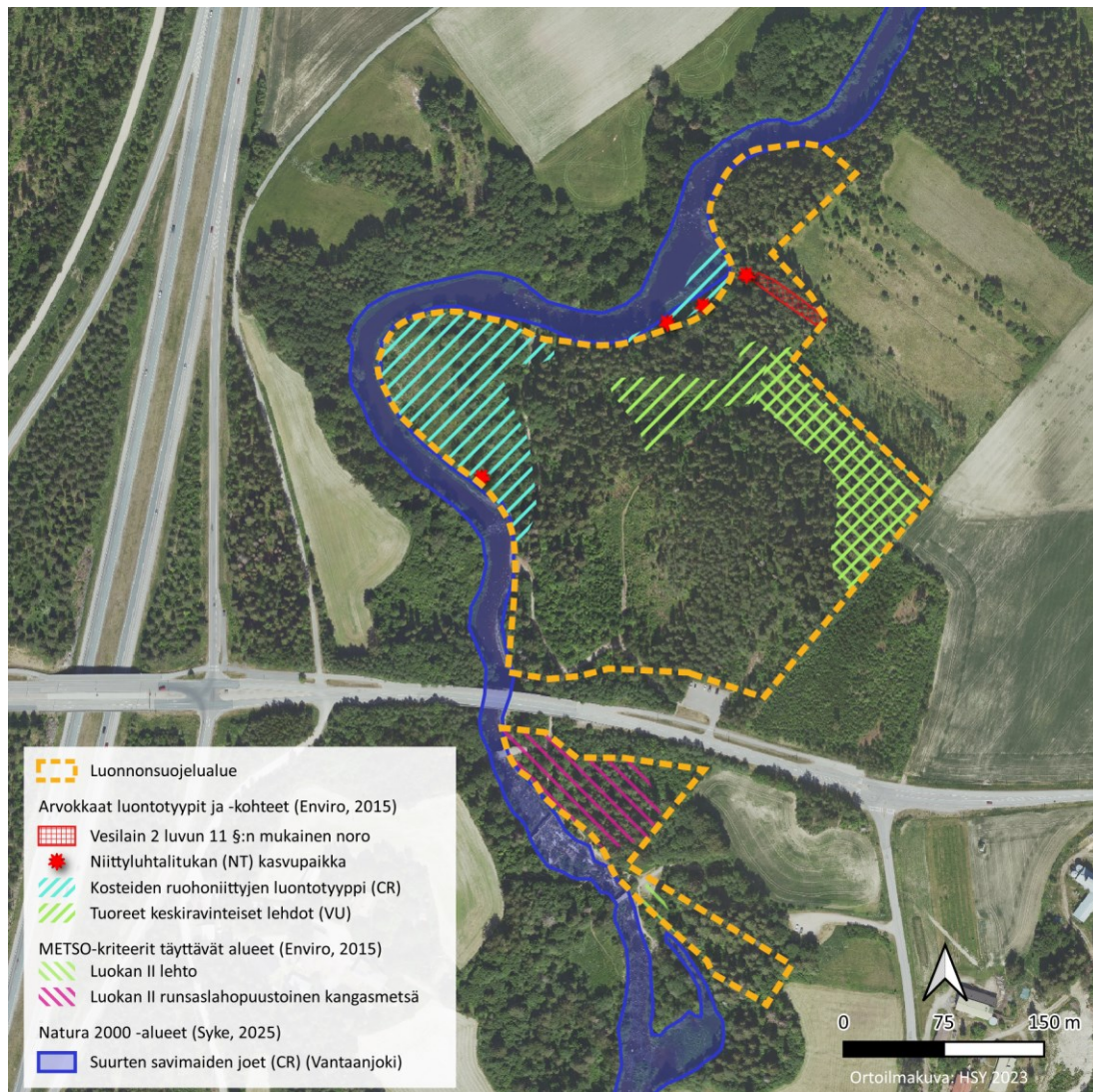
Pääosa Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueen metsistä on lehtomaista kangasmetsää. Tuoretta kangasmetsää ja lehtoja tavataan vähäisessä määrin. Puusto on suurimmaksi osaksi uudistuskypsää tai varttunutta lukuun ottamatta paikoin hakattuja alueita.

Alueella tavattavat lehdot kuuluvat tyyppiin *tuoreet keskiravinteiset lehdot*, joka on luokiteltu sekä Etelä-Suomessa että koko maassa vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiksi. Selvitysalueella lehtojen ei katsottu olevan metsälain 10 §:n tarkoittamia *reheviä lehtolaikkuja*, sillä kaikilta kohteilta puuttui laissa mainituista ominaispiirteistä joko lehtomulta tai luonnontilainen/luonnontilaisen kaltainen puusto ja pensaskasvillisuus.

Osan alueen metsäkuvioista arvioitiin täyttävän METSO-ohjelman luokan II lehtojen ja luokan II runsaslahopuisten kangasmetsien kriteerit.

Lehtojen lisäksi Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueella esiintyy *kosteiden ruohoniittyjen luontotyyppiä*, joka on luontotyyppinä Etelä-Suomessa ja koko maassa äärimmäisen uhanalainen (CR) (kuva 2). Luontotyyppiä esiintyy Vantaanjoen rannoilla. Eteläisempi niemenkärki on ollut aiemmin laidunkäytössä. Ajoittain kevättulvien alle jäävä niemi on kosteapohjaista suurruohojen ja heinien vallitsemaa niittyä. Alue on kehittymässä alavalta osaltaan kosteaksi lehdoksi ja reunoiltaan tuoreeksi lehdoksi, jos luontaisen sukkession annetaan edetä. Alueelta löytyi myös yksi Suomessa silmälläpidettävän (NT) luokitellun kasvilajin, niittyluhtalitukan, kasvupaikka vuoden 2015 luontoinventoinnissa.

Toinen kosteiden ruohoniittyjen luontotyyppin esiintymispaikka sijoittuu joen tulvasanteelle laidunkäytössä olleesta niemestä pohjoiseen. Tulvasanteen kostea niitty on kasvillisuudeltaan edustava. Sarojen, kastikoiden ja muiden heinien sekä rentukan, nokkosen ja mesiangervon lisäksi tavataan runsaasti mukulaleinikkiä. Alueelta löytyi myös useampi niittyluhtalitukan (NT) kasvupaikka.

Kuva 5. Myllykosken arvokkaat luontotyytit ja -kohteet.

Länsipuolella Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualue rajautuu Vantaanjokeen, joka kuuluu suojeltuun Natura 2000-verkostoon (Kuva 5). Vantaanjoki edustaa suurten savimaiden joet -luontotyyppiä, joka on luokiteltu sekä Etelä-Suomessa että koko maassa äärimmäisen uhanalaiseksi luontotyyppiksi (CR). Selvitysalueella joen luonnontila on heikentynyt voimakkaasti mm. vesi- ja siltarakentamisen, aiemman uitto- ja voimalaitostoiminnan sekä erilaisen kuormituksen seurauksena.

Pienvedet

Luonnonsuojelualueen pohjoiskärjessä sijaitsee Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen luonnontilainen noro, jonka luonnontilan vaarantaminen on kielletty (Enviro, 2015) (Kuva 5). Kausikuiva noro on uurtanut rinnemaastoon mutkittelevan uoman. Sen reunoilla on puustoltaan harvaa ja varttunutta kuusikkoa. Noron varren aluskasvillisuuteen kuuluvat mm. metsäalvejuuri, metsä- ja korpi-imarre, hiirenporras, mustikka, valkovuokko, metsäkorte, purolitukka, metsäkurjenpolvi ja jänönsalaatti.

Kuva 6. Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueella sijaitseva Vesilain 2 luvun 11 §:n mukainen luonnontilainen noro vuonna 2025.

Linnut

Vuoden 2015 linnustoselvityksessä (Apus ry, 2015) Myllykosken alue arvioitiin paikallisesti arvokkaaksi lintualueeksi. Alueella tavattiin yksi Euroopan unionin lintudirektiivin liitteen 1 lintulaji (harmaapäätikka, EU D1) ja yhteensä 4 inventoinnin ajankohdan uhanalaisuusluokituksessa huomioitua lintulajia. Nämä linnut olivat rantasipi, sirittäjä, punavarpuen ja koskikara. Nykyisessä vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa punavarpuen katsottiin silmälläpidettäväksi (NT) ja koskikara vaarantuneeksi (VU), ja kaksi muuta mainittua lajia elinvoimaisiksi (LC). Punavarpusen ja koskikaran reviirialueita sijaitsi vuonna 2015 luonnonsuojelualueella.

Vuoden 2015 linnustoselvityksessä löydettiin myös monen silloin elinvoimaiseksi luokitellun lintulajin reviiriä, joiden uhanalaisuusluokitus muuttui vuonna 2019. Nykyään erittäin uhanalaiseksi (CR) luokitellulla viherpeipolla oli reviirejä Myllykoskella vuonna 2015. Alueella esiintyi myös nykyään vaarantuneiksi (VU) luokitellut pajusirkku ja pensastasku sekä silmälläpidettäväksi (NT) luokitellut närhi, harakka, västäräkki, ruokokerttunen sekä pensaskerttu.

Lepakot

Myllykosken alueella havaittiin vuoden 2015 lepakkokartoituksessa (Wermundsen, 2015) korvayökköjä, pohjanlepakoita, vesisiippoja ja viiksisiippalajeja. Myllykosken alue oli

selvityksen mukaan säilynyt EUROBATS-sopimuksen suojelemana tärkeänä lepakoiden ruokailualueena, joka tulee säästää. Alueelta havaittiin yli kolme lepakkolajia jokaisella kartoituskerralla. Lepakot käyttivät aluetta saalistusalueenaan jokaisena kartoituskautena ja lepakoista tehtiin jokaisella kartoituskerralla enemmän kuin kymmenen havaintoa per 10 hehtaaria. Täten alue oli luokiteltavissa tärkeäksi ruokailualueeksi. Vantaanjoen ääreltä löydettiin myös siltarakenteista kaksi lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. Lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä koko Euroopan Unionin alueella.

Vieraslajit

Vuoden 2015 inventoinnissa (Enviro, 2015) Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueen rajojen läheisyydessä, eteläisemmän pysäköintialueen ympäristössä, havaittiin jättipalsamia, joka on säädetty EU:ssa haitalliseksi vieraslajiksi. Alueelta löydettiin myös karhunköynnöstä ja terttuseljaa, mutta niitä ei ole luokiteltu tällä hetkellä kansallisesti tai EU:ssa haitalliseksi. Vuoden 2015 selvityksessä kyseiset lajit on kuitenkin mainittu Suomessa haitallisiksi.

Vuoden 2025 maastokäynnillä joen rannassa havaittiin mahdollista komealupiinia, joka on säädetty kansallisesti haitalliseksi vieraslajiksi (kuva 7).

Kuva 7. Komealupiineja Vantaanjoen rannassa.

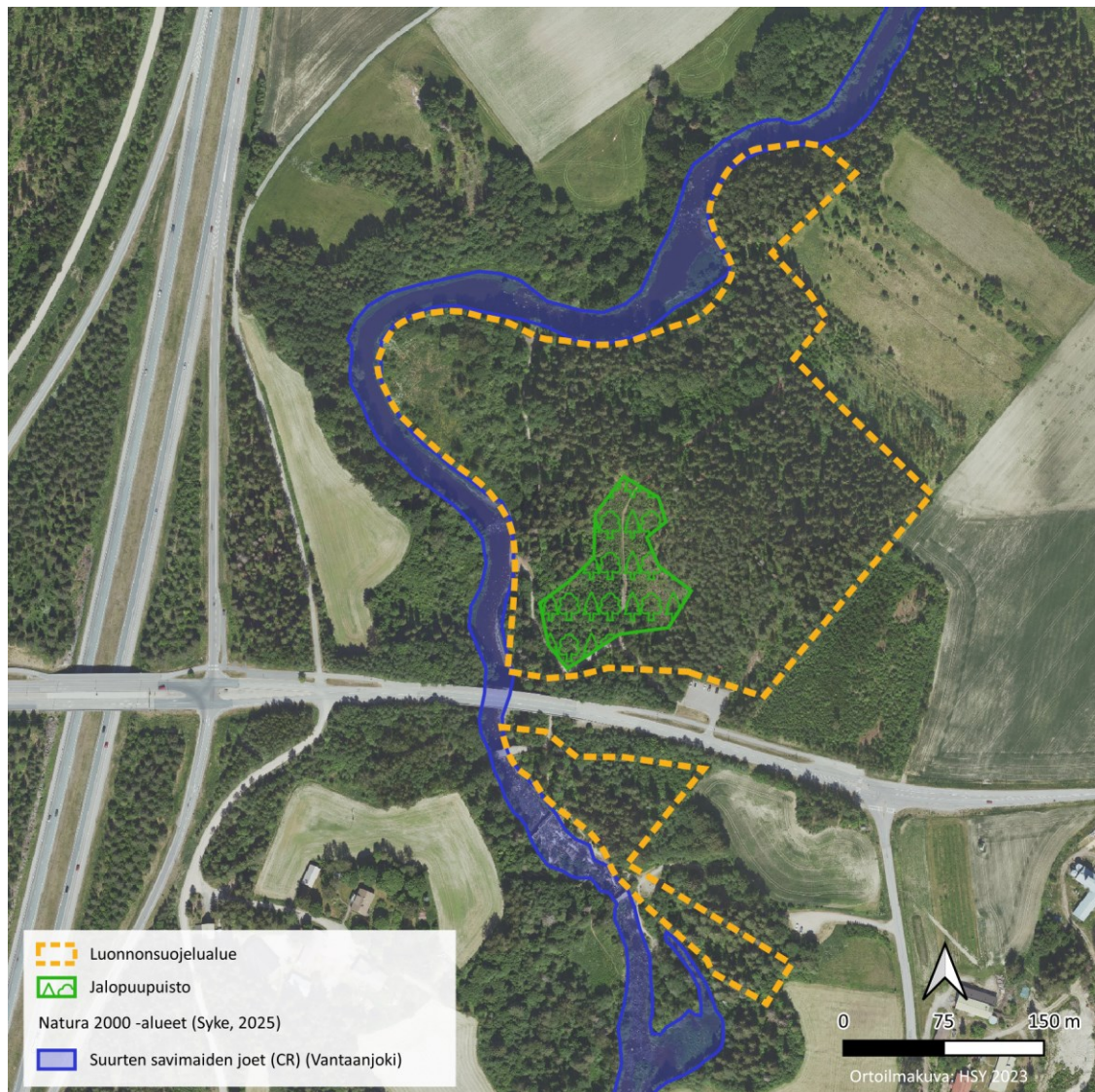

Metsien hoito

Myllykosken alueen metsiä on hoidettu pitkään talous- ja virkistyskäytön lähtökohdista, mistä johtuen useimmat alueen metsäkuvioista ovat puustoltaan varsin tasaikäisiä ja -rakenteisia ja niissä on vähän lahoppua (Enviro, 2015).

Alueelle on istutettu monilajinen jalopuumetsikkö 1990-luvulla laaditun metsänhoitosuunnitelman perusteella. Jalopuumetsikkö perustettiin kuivaan ja aurinkoiseen rinteeseen myrskyn seurauksena syntyneeseen pienaukkoon, jonka reunoilta kuuset alkoivat kuivua. Kuivuneita ja huonokuntoisia kuusia poistettiin ja tilalle istutettiin kasvupaikalle sopivampia puulajeja, kuten kynä- ja vuorijalavaa, lehmusta sekä tammea. Vuosien saatossa jalopuumetsikkö on laajentunut vähitellen, kun kuivuneita kuusia on poistettu lisää ja korvattu jalopuiden taimilla.

Nykyisellään jalopuumetsikkö on vesakoitunut ja jalopuiden kanssa kilpailevana lajina kasvaa runsaasti pihlajaa. Aluskasvillisuudessa vallalla ovat varhaiselle sukkessiovaiheelle tyypilliset metsäkastikka, metsälauha, maitohorsma, vadelma ja sananjalka. Metsikkö vaatisi hoitoa ja raivausta säilyäkseen elinvoimaisena.

Kuva 8. Jalopuumetsikkö.

Virkistyskäyttö

Myllykoski on paikallisesti merkittävä virkistysalue. Virkistyskäyttöä ohjataan alueella kiertävällä polkuverkostolla, opasteilla sekä virkistyskäyttöä palvelevilla rakenteilla, kuten tulipaikoilla. Alueen luonnon erityispiirteitä esitellään myös kävijöille Koskikaran luontopolulla (Kuva 9).

Kuva 9. Myllykosken virkistyskäyttömahdollisuudet.

Koskikaran luontopolku on noin 1,2 km pituinen ja sen yhteydessä kulkee puulajipolku, joka esittelee alueelle istutettuja ja alueella kasvavia puulajeja. Koskikaran luontopolku tutustuttaa kävijän alueen luontoon ja historiaan. Luontopolun varrelle sijoittuu useita kylttejä, joissa kerrotaan alueen luonnosta ja historiasta (Kuva 10). Suurin osa kylteistä on hyvässä kunnossa. Yhdessä kyltissä on töherryksiä, joita ei ole puhdistettu. Alueen pääopasteet löytyvät Siippoontien pohjoispuolisen pysäköintipaikan läheisyydestä.

Alueelta löytyy myös muita opasteviittoja, joista osa tarvitsee jossain vaiheessa kunnostusta (Kuva 11).

Kuva 10. Luontopolun kyltistöä.

Kuva 11. Opasteviittoja Myllykoskella.

Reitistöltään luontopolku on vaihtelevaa. Siippoontien pohjoispuolisen osan läpi kulkeva polku kivikkoinen ja kapea ja myrskyn aikaansaamaan pienaukkoon perustetun jalopuumetsikön läpi. Polku on ajoittain hyvinkin kapea ja alueen kasvillisuus runsasta. Alueella kasvaa runsaasti pihlajaa, jonka seasta löytyy todennäköisesti istutettuna tammea ja vaahteraa. Aluskasvillisuuden runsaimpia lajeja ovat metsäkastikka, metsälauha, maitohorsma, vadelma ja sananjalka.

Kuva 12. Jalopuumetsikön läpi kulkeva osa luontopolkua Siippontien pohjoispuolella.

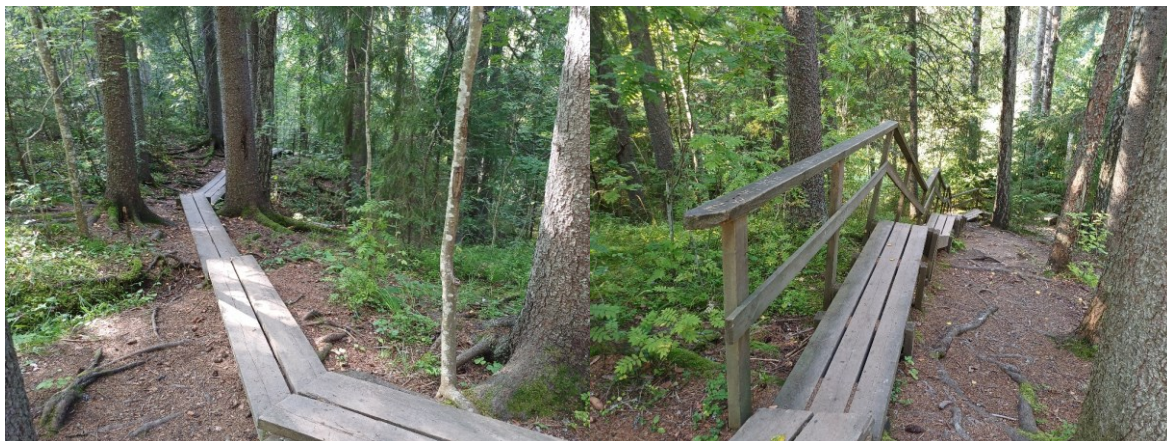
Itäisin osa luontopolkua on noin 2 m leveä, maapohjainen ja kulkee lehdon läpi.

Kuva 13. Itäisin osa Koskikaran luontopolusta.

Siippoontien pohjoispuolella rantojen varrella reitti muuttuu pitkoispuiksi (Kuva 14). Korkeuserot ovat paikoittain suuret ja alueella on myös portaikkoja. Pitkospuut ja portaikot ovat paikoittain huonossa kunnossa, joita kuitenkin tullaan korjaamaan Seitsemän veljeksien vaellusreitin parannustöissä 2025.

Kuva 14. Siippoontien pohjoispuolen rantojen pitkospuita ja portaikkoja.

Siippoontien eteläpuolelta puolestaan löytyy tukeista ja sorasta rakennettuja portaita (Kuva 15).

Kuva 15. Siippoontien eteläpuolisen osan tukkiportaikkoja.

Luontopolun varrella on useampia virkistystoimintaa palvelevia nuotiopaikkoja (Kuva 16), joille viedään polttopuita maalis-huhtikuusta alkutalveen asti.

Kuva 16. Pohjoisempi nuotiopaikka.

Alueen läpi kulkee myös Seitsemän veljeksien vaellusreitti. Vaellusreitti alkaa Kansallisteatterin edustalla olevalta Aleksis Kiven patsaalta ja kulkee Helsingin Keskuspuiston, Vantaan, Tuusulan ja Nurmijärven kautta Hyvinkäälle. Reitti on kokonaisuudessaan 90 km pitkä, josta noin 700 metriä on Myllykoskella.

Ulkoilun lisäksi Myllykoski on suosittu kalastuspaikka. Myllykoskelle myydään vuosittain noin 1000 kalastuslupaa vuosittain ja kalastuskertoja tulee moninkertaisesti. Kalastuksen lisäksi koskilla järjestetään vuosittain Myllykoski Bigwater -koskimelontakilpailu. Tapahtuma kerää alueelle noin 150 katsojaa.

Luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma

Tässä hoito- ja käyttösuunnitelmassa esitetään hoito- ja käyttötoimia Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueelle. Toimenpiteillä pyritään turvaamaan luonnonsuojelualueen arvoja sekä yhteensovittamaan ja ohjaamaan alueella tapahtuvaa toimintaa. Toimenpiteitä suunnitellessa tulee ottaa huomioon tämän hoito- ja käyttösuunnitelman lisäksi Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualuetta koskevat rauhoitusmääräykset (liite 1).

Luonnonsuojelualueiden hoidon yleiset periaatteet

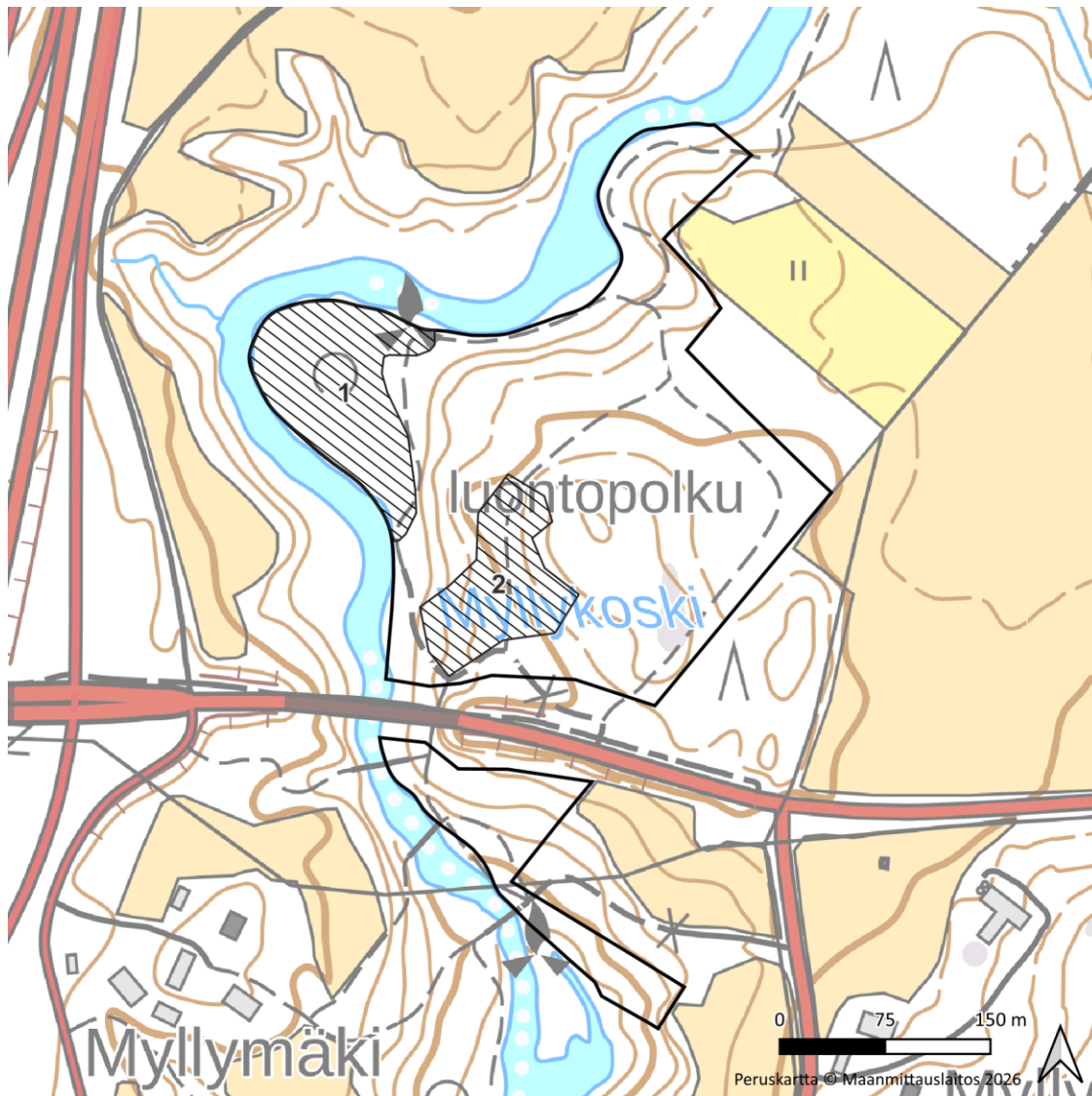
Metsähallitus on laatinut Suojelualueiden hoidon ja käytön perusteet -julkaisun (2025), jonka periaatteita sovelletaan luonnonsuojelualueiden hoidossa. Luonnonsuojelualueiden päätehtävä on luonnon monimuotoisuuden suojelu. Toimenpiteitä voidaan tehdä myös kulttuuri- tai maisema-arvojen palauttamiseksi. Toimenpiteissä pyritään ottamaan huomioon kohteen kaikki suojeluarvot, joista etusijalle asetetaan suojelualueen keskeiset suojeluperustearvot.

Luonnon monimuotoisuutta vaalitaan suojelualueilla pääsääntöisesti luonnon omiin kehityskulkuihin luottaen, mutta luontoarvojen turvaamiseksi ja parantamiseksi myös aktiivinen elinympäristöjen hoito on usein tarpeen. Suojelualueita voidaan hoitaa ennallistamalla sekä luonnonhoidolla. Luonnonhoidon tavoitteena on tietyn luontotyypin tai suojeltavalle lajistolle otollisen elinympäristön ylläpitäminen toistuvien toimenpitein. Ennallistamisella puolestaan tarkoitetaan toimenpiteitä, joiden avulla heikentyneen ekosysteemin rakenne ja toiminta palautetaan luonnontilaisen kaltaiseksi yleensä kertaluonteisilla toimenpiteillä.

Elinympäristöjen hoidon toimenpiteissä on noudatettava varovaisuusperiaatetta. Tämä tarkoittaa sitä, että toimenpiteet kohdennetaan ensisijaisesti sinne, missä niiden luonnonsuojelullinen hyöty on suurin ja riskit pienimmät. Toimiin ei yleensä ole syytä ryhtyä, mikäli luontainen muutos johtaa riittävän nopeasti kohti luontotyypin tai lajin elinympäristön toivottua tilaa (Metsähallitus, 2025).

Myllykosken Seitsemän veljeksien luonnonsuojelualueen hoitoa ja käyttöä koskevat tavoitteet

- Luontoarvojen säilyttäminen
 - Arvokkaiden luontotyyppien säilyttäminen
 - Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja edistäminen
- Virkistyskäytön mahdollistaminen ja virkistyskäytön edellytysten ylläpito
 - Ulkoilureitistön ja infrastruktuurin ylläpito
 - Kalastuksen edellytysten ylläpito

Kuva 17. Toimenpidekuviointi.

Toimenpiteet

Luonto

- Metsien annetaan ensisijaisesti kehittyä luonnontilaisina
- Jalopuumetsikön puustoa hoidetaan puulajiston monipuolistamiseksi
- Haitallisten vieraslajien leviämistä torjutaan
- Rantaniityn hoito mahdollistetaan

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Toistuvuus	Huomioitavaa
Elinympäristöjen hoito; luonnon monimuotoisuuden turvaaminen	Jalopuumetsikön (kuvio 2, kuva 17) puuston harvennus	Nurmijärven kunta	Tarvittaessa	Puuston hakkuut tulee tehdä luonnonhoidollisin perustein ja pienialaisesti jalopuumetsikön puulajiston monipuolistamiseksi tai istutetun lehtipuuston elinmahdollisuuksien parantamiseksi. Mahdollisuuksien mukaan kaadettavista puista jätetään alaosa pötkelöksi, jolla lisätään elinmahdollisuuksia kolopesijöille. Harvennukset tulee suorittaa lintujen tärkeimmän pesimäajan (1.4.–30.7.) ulkopuolella.
Elinympäristöjen hoito; luonnon monimuotoisuuden turvaaminen	Rantaniityn (kuvio 1, kuva 17) niitto	Nurmijärven kunta	Tarvittaessa	Pensaikon ja puuston raivaus niin, että niittykasvillisuus ja alueen avoin tai puoliavoin luonne säilyvät ja alueen kasvilajisto monipuolistuu hoidon myötä. Kuvion hoito ensisijaisesti niittämällä ja niittojätteen poiskuljetuksella. Myös

				laidunnus on mahdollista, mutta toteutettava niin että kalastajien pääsy alueelle turvataan ja laiduneläinten hyvinvointi huomioiden.
Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen	Lahopuun lisääminen	Nurmijärven kunta	Tarvittaessa	Alueella kaatuvaa, kuolevaa tai hakattua puustoa ei tule korjata pois, vaan jättää se lahoamaan silloin kun se ei aiheuta haittaa tai vaaraa alueen virkistyskäytölle ja käyttäjille.
Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen; vieraslajien torjunta	Haitallisten vieraslajien torjunta	Nurmijärven kunta	Tarvittaessa	Koskee kansallisen ja EU:n vieraslajiluetteloiden mukaisia haitallisia vieraslajeja. Vieraslajien torjunnassa huomioitava niiden asianmukainen hävittäminen.

Virkistys

- Virkistyskäytön edellytyksiä ylläpidetään
- Huolehditaan alueen turvallisuudesta käyttäjille

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Toistuvuus	Huomioitavaa
Virkistysreittien ylläpito	Ulkoilureittien sorastusten uusiminen	Nurmijärven kunta	Tarvittaessa	
Virkistysreittien ylläpito	Ulkoilureittien varsien hoito	Nurmijärven kunta	Tarvittaessa	Ulkoilureittien varsien metsänreunoja hoidetaan virkistyskäytön turvallisuuden varmistamiseksi. Ulkoilijoille vaarallisia puita on mahdollista tarvittaessa kaataa reittien varsilta. Reittien varrella kaatuvaa, kuolevaa tai hakattua puustoa ei tule korjata pois, vaan jättää se lahoamaan silloin kun se ei aiheuta haittaa tai vaaraa alueen virkistyskäytölle ja käyttäjille.
Virkistyskäytön edellytysten ylläpito	Olemassa olevien virkistyskäyttöä tukevien rakenteiden uusiminen, korjaus ja ylläpito	Nurmijärven kunta	Tarvittaessa	Opasteet, nuotiopaikat, pitkospuut, portaikot
Virkistyskäytön edellytysten ylläpito	Puiden vieminen nuotiopaikoille ajoneuvoilla	Nurmijärven kunta	maalis-huhtikuu-alkutalvi	

Kalastus

- Vantaanjoen rantoja hoidetaan kalastamisen edellytysten ylläpitämiseksi
- Rantojen hoidossa otetaan huomioon alueen muut luontoarvot
- Myllykosken hoito- ja käyttösuunnitelmalla ei oteta kantaa Vantaanjokeen kohdistuviin hoito- tai ennallistamistoimenpiteisiin (ks. Vantaanjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma 2022–2031 ja Nurmijärven Myllykosken täydennyskunnostussuunnitelma)

Tavoite	Toimenpide	Vastuutaho	Toistuvuus	Huomioitavaa
Kalastuksen edellytysten ylläpito	Rantapajukoiden harvennus	Vantaanjoen kalatalousalue; Nurmijärven Kirkonkylän kalastusosakaskunta; Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry; Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry	Joka toinen vuosi	Pajukoiden harvennuksessa tulee käyttää harkintaa ja säästää pajukot kalastukseen sopimattomilla tai huonosti sopivilla alueilla. Harvennusjätteet tulee kuljettaa pois alueelta. Harvennukset tulee suorittaa lintujen tärkeimmän pesimäajan (1.4.–30.7.) ulkopuolella. Toimenpiteiden ajankohdan vaikutus lajistoon tulee kuitenkin arvioida tapauskohtaisesti ja ajoittaa toimenpiteet siten, ettei niistä aiheudu merkittävää haittaa pesivälle tai levähtävälle linnustolle.
Kalastuksen edellytysten ylläpito	Moottori-ajoneuvolla ajo, kun ajo liittyy Vantaanjoen kunnostukseen tai kalavesien hoitoon	Vantaanjoen kalatalousalue; Nurmijärven Kirkonkylän kalastusosakaskunta; Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry;		Kulkureitteinä käytetään Myllykosken täydennyskunnostussuunnitelman (VHVSY, 2019) mukaisia reittejä.

		Virtavesien hoitoyhdistys Virho ry		
Kalastuksen edellytysten ylläpito	Väylien päälle kaartuvien oksien käsittely	Vantaanjoen kalatalousalue; Nurmijärven Kirkonkylän kalastusosakaskunta; Nurmijärven kunta	Tarvittaessa soran- kuljetuksen tai kalan- istutuksen yhteydessä	

Muut aluetta koskevat suunnitelmat

Seitsemän veljeksien vaellusreitin parannustyöt

Nurmijärven kunta suorittaa parannustöitä Seitsemän veljeksien reitillä Myllykoskella syksyn 2025 aikana. Parannustöihin kuuluu pitkospuiden, portaiden ja kaiteiden korjaamista sekä uusimisista Myllykoskella. Kunta on saanut parannustöihin avustusta Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Vantaanjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma 2022–2031

Ohjaa kalastuksen ja kalakantojen kestäväää hoitoa Vantaanjoen vesistöalueella. Suunnitelma sisältää tavoitteet kalakantojen elvyttämiseksi, kalastuksen kehittämiseksi sekä toimenpiteet vesistöjen tilan parantamiseksi ja kalastuksen valvonnan tehostamiseksi.

Nurmijärven Myllykosken täydennyskunnostussuunnitelma, 2018

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistyksen laatima toimenpidekokonaisuus, jonka tavoitteena on turvata meritaimenen lisääntyminen ja parantaa Myllykosken virtavesialueen kalataloudellista toimivuutta hyödyntämällä erilaisia kunnostusmenetelmiä ja seurantajärjestelmiä.

Lähteet

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajat Apus ry. (2015). Nurmijärvi Myllykosken linnustoselvitys 2015.

Metsähallitus. (2025). *Suojelualueiden hoidon ja käytön periaatteet*. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja B 272. <https://julkaisut.metsa.fi/wp-content/uploads/sites/2/2023/10/b272.pdf>

Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry. (2019). *Nurmijärven Myllykosken täydennyskunnostussuunnitelma*.

Vantaanjoen kalatalousalueen hallitus & Tolvanen, O. (2022). *Vantaanjoen kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma 2022–2031*. <https://www.vantaanjoenkalatalousalue.fi/asiakirjat/>

Wermundsen, T. (2015). *Nurmijärven Myllykosken alueen lepakkoselvitys 2015*. Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen julkaisu 1/2016.

Ympäristösuunnittelu Enviro Oy. (2015). Nurmijärven Myllykosken alueen kasvillisuusselvitys.

Kuvalähteet

Sairanen, K. (1920-l.). *Nurmijärven kirkonkylän voima-asema (voimalaitos) Vantaanjoen varrella Myllykoskella*. Finna. https://www.finna.fi/Record/nurmijarvi_mui.mui-35945?sid=5134576435

OY Amatör Helsinki AB. (1930-l.). *Tukinuittoa Vantaanjoen Myllykoskella.; Tukinuittoa Myllykoskella*. Finna. https://www.finna.fi/Record/nurmijarvi_mui.mui-89952?sid=5134576435

Liite 1. Luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräykset

I Yleiset rajoitukset

Koko alueella on kielletty:

- tulenteko, telttailu ja muu leiriytyminen;
- metsänhakkuu ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;
- rakennusten, rakennelmien ja teiden rakentaminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai hätyyttäminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen sekä;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen.

II Liikkumisrajoitukset

Alueella on kielletty:

- liikkuminen moottoriajoneuvoilla.

III Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä sallitaan

- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- olemassa olevan ulkoilureitin ja luontopolun kunnostaminen, ylläpitäminen ja kehittäminen;
- Vantaanjoen rantojen kunnostaminen kalastamisen edellytyksien turvaamiseksi Lupa- ja valvontaviraston hyväksymän suunnitelman mukaisesti;
- yksittäisten vaarallisten puiden kaataminen ulkoilureittien läheisyydessä;
- tulenteko rakennetuilla nuotiopaikoilla;
- moottoriajoneuvolla ajo, kun ajo liittyy luonnonsuojelualueen hoitoon, Vantaanjoen kunnostukseen tai kalavesien hoitoon;
- haitallisten vieraslajien poistaminen;
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen sekä
- Lupa- ja valvontaviraston hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman tai toimenpidesuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen.

Luonnonsuojelualueen perustamispäätös ei rajoita viereiseen Vantaanjokeen kohdistuvaa kalastusta.

IV Määräyksistä poikkeaminen

Lupa- ja valvontavirasto voi yksittäistapauksessa myöntää luvan poiketa yksityistä luonnonsuojelualueita koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai olemassa olevien yhdyskuntateknisten rakenteiden tai niihin liittyvien laitteiden kunnostamisen taikka tutkimuksen kannalta.